

Josep Massot i Muntaner va poder llegir aquests dos llibres. És una sort. Massa sovint el reconeixement de la feina intel·lectual arriba quan la persona ja no hi és. Malgrat aquest petit consol —saber que sabia que era altament valorat—, el trobarem a faltar. Trobarem a faltar una persona que era, ell tot sol, una veritable «estructura d'estat».

BIBLIOGRAFIA

ROCA (2017): Rafael Roca, «Bibliografia», dins Josep Massot i Muntaner, *De València i mallorca. Escrits seleccionats*, Vicent Simbor Roig (ed.), València: Universitat de València, ps. 92-178.

Teixir xarxa investigadora jove a la catalanofonia

LAIA BENAVENT LLINARES

Universitat de Barcelona

laia.benavent@gmail.com

D. A. (2021): Diversos autors, *Teixir xarxa, fer camí. Aportacions presents al futur de la catalanística*, Eloi Bellés, Paula Marqués Hernández, Júlia Ojeda Caba i Míriam Ruiz-Ruano (eds.), Lleida: Punctum.

L'Associació de Joves Investigadors en Llengua i Literatura Catalanes (AJILLC) es va crear, l'any 2017, amb l'objectiu de donar impuls a estudiants de tota la catalanofonia que tot just s'iniciaven en la recerca. Des d'aleshores, cada any s'ha organitzat un congrés que ha aplegat estudiants de grau, màster i doctorat de diferents universitats a fi de crear una xarxa acadèmica entre joves investigadors. El llibre que tenim entre mans, i que porta per títol *Teixir xarxa, fer camí. Aportacions presents al futur de la catalanística*, és el recull d'algunes de les contribucions en aquests congressos, des del de València del 2017 fins al de Barcelona del 2020, passant pels de Lleida (2018) i Palma (2019).

Editat per Eloi Bellés (UB), Paula Marqués Hernández (Universitat de Venècia Ca' Foscari), Júlia Ojeda Caba (UOC) i Míriam Ruiz-Ruano (UAB) —i amb un comitè científic creat ad hoc per reavaluar els textos—, *Teixir xarxa, fer camí* està dividit en tres grans blocs temàtics: perspectives lingüístiques, perspectives comparatístiques i perspectives historicistes, que alhora es subdivideixen en funció de les temàtiques més específiques.

Al primer bloc («Perspectives lingüístiques») hi trobem dos articles de «Qüestions de lingüística formal»: d'una banda, el text de Solivellas, en què ana-

litza els límits de la composició culta en català des d'una perspectiva teoricodescriptiva per «assenyalar-ne les principals incògnites», com l'abast d'aquest tipus de composició o la caracterització dels formants cultes (ps. 17-35); i, d'altra banda, el de Font, que analitza «la conceptualització de la tristesa i l'angoixa en català des d'una mirada lexicosemàntica» (ps. 37-57).

Segueixen tres articles de «Qüestions de lingüística aplicada»: el text de Magraner i Martín, que tracta dels diminutius emprats en la conversa col·loquial valenciana com a estratègia pragmàtica i pretén analitzar «quins valors pragmàtics se n'obtenen», així com també «per quina raó i amb quines intencions es poden emprar» (ps. 61-76); el de Marqués i Vidal, sobre la cançó improvisada com a eina per a l'aula de CLE per «desenvolupar la competència intercultural de l'alumnat» (ps. 77-91); i el text de de la Torre, que estudia l'atenuació pragmàtica a les aules de secundària a partir del nivell de competència pragmàtica dels estudiants «per poder plantejar una millora a través de l'ensenyament d'estratègies atenuants» (ps. 93-110).

Per tancar aquest bloc, es tracta «El català relacionat amb altres llengües»: l'article de Cassany-Bates se centra en *Das Katalanische*, de Meyer Lübke (1925), com a certificat d'independència respecte a una antiga «llengua comuna catalano-provençal» (ps. 113-134); el de Sarmiento, en què reflexiona sobre la traducció de varietats funcionals i socials del francès al català (ps. 135-158); el text de Marra analitza l'entrada i persistència de catalanismes lèxics en les pragmàtiques sancions napolitanes (ps. 159-176); i el de Chilah estudia la capitalització de la llengua amaziga per a la integració de joves fills d'immigrants a Catalunya (ps. 177-204).

Al segon bloc («Perspectives comparatístiques») hi ha tres articles de «Mirades de gènere i diàlegs poètics»: d'entrada, Casanyes estableix un diàleg en l'imaginari corporal entre la poesia d'Anna Dodas i Gertrud Kolmar (ps. 209-228); Matas analitza la influència de Sylvia Plath i Anne Sexton a Maria-Mercè Marçal i les poetes catalanes (ps. 229-244); i, per últim, Marimont, també sobre Maria-Mercè Marçal, se centra en el desig lèsbic i cos femení en la seva poesia (ps. 245-263).

En el subapartat «Intertextualisme i multidisciplinarietat artística», Marco-Palau estudia el vincle personal i intel·lectual entre el poeta Jaume Ferran i el pintor Maties Palau-Ferré (ps. 267-279); Gort parla de la intertextualitat en obres artístiques de Brossa (literatura), Cirlot (música) i Ponç (pintura) (ps. 281-292); i Hernández analitza l'estètica de Bach, Mozart i Eugeni d'Ors (ps. 297-318).

Per tancar aquest bloc, a l'apartat «Del ressò dels clàssics a la vigència del seu estudi» s'hi inclouen dos textos: Cano se centra en el teatre clàssic com a univers de referència de Joan Fuster (ps. 321-337) i Castellà, en la recepció creativa de l'aspecte místic de Lluïl en Verdaguer (ps. 339-356).

L'últim bloc («Perspectives historicistes») conté dos estudis sobre la «Literatura moderna, segle XVII»: Darder fa un repàs de la difusió del poeta mallorquí Rafael Bover en diverses obres (ps. 362-377) i Llàcer estudia el circuit d'obres manuscrites en la Barcelona del segle XVII (ps. 379-395).

Finalment, tres articles sobre «El tombant de segle» clouen el bloc i el llibre: Riera analitza els «espais de violència» en la narrativa breu de Víctor Català (ps. 399-411); Costa parla de Joaquim Ruyra com a poeta, faceta menys coneguda de l'autor (ps. 413-432); i Costa se centra en els textos d'Andreu Nin com a crític literari i la influència del marxista Lev Trotski en els seus textos (ps. 433-455).

Teixir xarxa, fer camí és, com hem anat veient, un recull miscel·lani d'estudis que abracen tota una varietat d'aspectes de la catalanística, que van des de temes de lingüística formal fins a aspectes literaris diversos; és el reflex, per tant, dels temes que interessin als joves investigadors en llengua i literatura catalanes. És evident que, com comenten els editors en el pròleg, un llibre miscel·lani en el qual hi ha participat qui ha volgut, no reflecteix totalment la varietat de temàtiques que s'han anat presentant en els congressos de l'AJLLC: un exemple d'això és el desequilibri evident entre els articles de literatura (14 articles) i els de llengua (9 articles).

La qualitat i el rigor del llibre, com també avancen els editors en el pròleg, ha estat la base del plantejament d'aquesta edició, ja que la feina d'investigadors novells també pot ser de qualitat. I, en general, això es compleix en bona part del llibre, en el qual trobem articles fonamentats i acadèmicament rigorosos. No obstant això, la maduresa investigadora entre estudiants de doctorat en contraposició a la dels estudiants de grau i màster es posa en evidència amb algunes qüestions que, tot i que no són generals de tots els articles, considerem pertinent de fer-hi esment.

No és estrany, per exemple, trobar-hi algun article que basi el plantejament i les conclusions en percepcions i creences subjectives, de manera que s'allunya de l'objectivitat requerida en treballs d'aquest tipus. O bé algun article en què a la introducció s'hi plantegen qüestions a les quals no s'arriba a les conclusions, com també seria esperable en un text acadèmic. Sobta, a més a més, trobar-hi algun text sense cap mena de divisió en apartats (o, si en té, parcial i insatisfactòria) que permeti al lector organitzar la informació i saber què hi trobarà. També cal destacar algun text en què els paràgrafs d'una pàgina o l'excés de notes al peu i d'incisos fan pràcticament inviable la lectura i el bon seguiment del discurs perquè la cohesió se'n ressent. Semblantment, el discurs es fa difícil de seguir en algun article que conté una gran quantitat de dades i poca explicació (o una explicació que potser és justa per a un públic no entès en el tema concret de l'article).

En definitiva, *Teixir xarxa, fer camí. Aportacions presents al futur de la catalanística* és una obra miscel·lània que agrupa la veu de joves investigadors en l'àmbit de la catalanística, i ho fa com un espai d'intercanvi de coneixement necessari per obrir el camí als joves inquietos per la recerca.